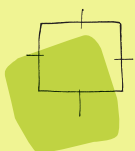
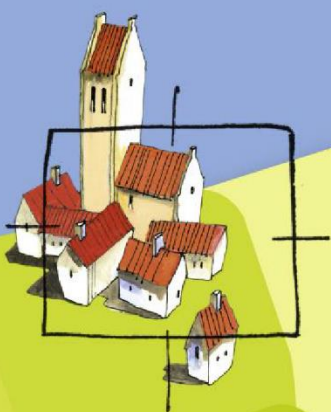

Natuurtoets locatie Storkschool Dwingeloo

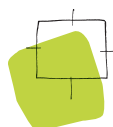
BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Natuurtoets locatie Storkschool Dwingeloo

27 juni 2025

Projectnummer P003490

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Plangebied en voornemen	4
2	Soortenbescherming	7
2.1	Wet- en regelgeving	7
2.1.1	Algemene zorgplicht	7
2.1.2	Flora- en fauna-activiteiten	7
2.2	Inventarisatie	8
2.2.1	Vaatplanten	8
2.2.2	Vogels	9
2.2.3	Vleermuizen	9
2.2.4	Grondgebonden zoogdieren	11
2.2.5	Amfibieën	12
2.2.6	Dagvlinders	12
2.2.7	Libellen	13
2.2.8	Overige beschermde soortgroepen	13
2.2.9	Overige soortgroepen van Rode lijsten	13
2.3	Toetsing	13
2.3.1	Vaatplanten	13
2.3.2	Vogels	13
2.3.3	Vleermuizen	14
2.3.4	Grondgebonden zoogdieren	14
2.3.5	Amfibieën	15
2.3.6	Overige beschermde soortgroepen	15
2.3.7	Overige soortgroepen van Rode lijsten	15
3	Gebiedsbescherming	16
3.1	Wet- en regelgeving	16
3.1.1	Natura 2000-gebieden	16
3.1.2	Natuur Netwerk Nederland	17
3.2	Inventarisatie	17
3.3	Toetsing	18
3.3.1	Natura 2000-gebieden	18
3.3.2	NNN en overig provinciaal beschermd natuurgebied	18
4	Beschermde houtopstanden	19
4.1	Wet- en regelgeving	19
4.2	Inventarisatie en toetsing	19
5	Conclusie	20

5.1	Samenvatting	20
5.2	Soortenbescherming	20
	5.2.1 Zorgplichtmaatregelen	21
5.3	Gebiedsbescherming	21
5.4	Houtopstanden	21

1 Inleiding

De initiatiefnemer is van plan om woningen te bouwen op de locatie van de voormalige Storkschool te Dwingeloo. Om het plan aan de natuurwet- en regelgeving te toetsen, is een natuurtoets uitgevoerd. Het doel van deze natuurtoets is om na te gaan of het plan vanuit ecologisch oogpunt uitvoerbaar is. Uit de natuurtoets kan ook blijken dat aanvullend onderzoek in het kader van de Omgevingswet (Ow)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is.

Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de natuurtoets op 11 juni 2025 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, 16 °C en er stond weinig tot geen wind (1 Bft).

1.1 Plangebied en voornemen

Het plangebied ligt in het centrum van Dwingeloo. Het bestaat uit een parkachtige omgeving en bevat een grasveld met daaromheen een aantal volwassen bomen en enkele bomen in het midden (figuur 1). Het ligt ingeklemd tussen woningen, tuinen en het Kerkpad. Er bevindt zich geen oppervlaktewater binnen het plangebied.

De plannen bestaan uit het realiseren van 18 woningen met bijgebouwen en toegangswegen. Enkele bomen worden gekapt. Voor de plannen wordt vegetatie verwijderd en grond vergraven. Er wordt niet in watergangen gewerkt. In figuur 2 is een schets van het plan opgenomen.

¹ De Wet natuurbescherming is vanaf 1 januari 2024 opgenomen in de Omgevingswet. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Omgevingswet beschermt zowel soorten als (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood omlijnd). De te kappen bomen zijn geel omcirkeld. Bron luchtfoto: Regels op de Kaart

Figuur 2. Schets van de voorgenomen plannen. Bron: HKB Stedenbouw & Landschap, 2025

Foto's 1 t/m 4. Impressie van het plangebied op 11 juni 2025. Foto 1: Overzicht van het grasveld gezien in zuidelijke richting. Foto 2: Vier van de te kappen lindes in het noorden van het plangebied. Foto 3: Houtwal en haagje aan oostzijde van plangebied. Foto 4: Ruig middengedeelte.

2 Soortenbescherming

2.1 Wet- en regelgeving

2.1.1 Algemene zorgplicht

Voor de gehele fysieke leefomgeving geldt een algemene zorgplicht (artikelen 1.6, 1.7 en 1.7a Omgevingswet). Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving als gevolg van activiteiten redelijkerwijs zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt. In geval van aanzienlijke nadelige gevolgen kunnen activiteiten op grond van deze zorgplicht ook worden verboden (artikel 1.7a Omgevingswet).

2.1.2 Flora- en fauna-activiteiten

Sommige activiteiten kunnen negatieve effecten hebben op beschermde dieren en planten. In dat geval wordt gesproken van flora- en fauna-activiteiten. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder flora- en fauna-activiteiten². In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn de flora- en fauna-activiteiten verder uitgewerkt³.

Specifieke zorgplicht

Er geldt een specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben, maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat onderzoek moet worden verricht naar de aanwezigheid van de soorten en naar voor deze soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats in het plangebied of in de nabijheid van het plangebied, zoals genoemd in artikel 11.27, lid 2a Bal. Hieronder vallen alle soorten van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en soorten genoemd in bijlage IX van het Bal of in de Nederlandse Rode lijsten (artikel 2.19, lid 5, sub a, sub 3 Ow). Op de Rode lijsten staan soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen, ingedeeld in verschillende categorieën voor mate van bedreiging (van gevoelig tot verdwenen uit Nederland).

Vergunningplicht

Voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Omgevingswet (artikel 5.1, lid 2, sub g) en het Bal (zie hierna) nodig. De vergunningplicht geldt voor negatieve effecten op:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn (paragraaf 11.2.2, artikelen 11.37-11.45 Bal);
- dier- en plantensoorten die zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (paragraaf 11.2.3, artikelen 11.46-11.53 Bal);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage IX van het Bal (paragraaf 11.2.4, artikelen 11.54-11.59 Bal).

² Voor het begrip flora- en fauna-activiteit zie bijlage bij Ow artikel 1.1.

³ Artikelen 11.27 en 11.28 en de paragrafen 11.2.2 tot en met 11.2.5 Bal.

Vergunningvrije gevallen

In het Bal zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om flora- en fauna-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening, een ministeriële regeling of een gedragscode. Aan het aanwijzen van vergunningvrije gevallen zijn wel eisen verbonden die verschillen per beschermingstype. Voor Vogelrichtlijnsoorten staan deze omschreven in artikelen 11.41-11.45 Bal, voor Habitatrichtlijnsoorten in artikelen 11.49-11.53 Bal en voor andere soorten in artikelen 11.55-11.59 Bal.

2.2 Inventarisatie

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna⁴ (NDFF) op 11 juni 2025 blijkt dat in de directe omgeving (tot 2 km) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. In dit geval gaat het specifiek om vogels met jaarrond beschermde nesten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, dagvlinders, amfibieën en libellen. Daarnaast zijn verschillende rode lijstsoorten bekend uit de omgeving van het plangebied. Hierna worden per soortengroep alle relevante soorten besproken.

2.2.1 Vaatplanten

Het plangebied betreft een parkje binnen de bebouwde kom van Dwingeloo, bestaande uit grasveld omringd door bomen. Rondom het grasveld staan met name lindes, maar ook enkele zomereiken. Daartussen staan struiken en kruiden zoals hulst, Spaanse aak, vlier, stinkende gouwe en kleeftkruid. Alleen de randen van het middenveld worden regelmatig gemaaid. Het midden ervan wordt niet tot nauwelijks gemaaid. Het gevolg hiervan is een kruidenrijke omgeving met soorten als: witte klaver, kleine klaver, rood zwenkgras, grote vossenstaart, gewoon biggenkruid, jacobskruiskruid, hertshoornweegbree, smalle weegbree, knooppkruid, veldzuring, paardenbloem, duizendblad, kleine reigersbek, klein streepzaad, madelief, gewone rolklaver, kleine pimpernel en oranje havikskruid.

Er zijn in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten (NDFF). Nadat de Storkschoon in 2016 gesloopt is, hebben omwonenden het veld voor een tijd gebruikt als hobby-akker. Hierbij zijn ook akkerkruiden ingezaaid. Veel van de aangetroffen soorten zijn waarschijnlijk in die tijd ingezaaid. Hoewel het veld wat schraler aan doet en ook kruidenrijk is, worden geen beschermde plantensoorten verwacht, vanwege de ingezaaide aard ervan. De aanwezigheid ervan binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

Uit de omgeving zijn meerdere plantensoorten van de Rode lijst bekend, zoals bolderik en korenbloem (NDFF). Dit zijn akkerkruiden die mogelijk voor kunnen komen binnen het plangebied, gezien de historie van het inzaaien van het plangebied met akkerkruiden. Ook bosaardbei is een relatief algemene soort die weinig kritisch op de omgeving is en kan voorkomen in de randen van het plangebied. Andere soorten, zoals jeneverbes hebben zeer schrale omstandigheden nodig, dat niet

⁴ De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

aanwezig is in het plangebied. Klein blaasjeskruid en wateraardbei zijn gebonden aan een waterrijke omgeving.

2.2.2 Vogels

Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Uit de omgeving van het plangebied zijn verschillende vogelsoorten bekend waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zoals huismus, gierzwaluw, buizerd en ransuil (NDFF).

Er bevindt zich geen bebouwing binnen het plangebied, waardoor het voorkomen van gebouw gebonden soorten zoals huismus en gierzwaluw op voorhand kan worden uitgesloten.

Er bevinden zich geen nesten in de bomen binnen of rondom het plangebied. De aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelnesten die in bomen broeden kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

Foerageergebied

Het middengedeelte van het grasveld dat kruiden- en insectenrijk is wordt door huismussen gebruikt als foerageergebied.

Overige en Rode lijst soorten

In de bomen en hagen kunnen algemene soorten, zoals merel, houtduif, sperwer en roodborst broeden. Uit de omgeving zijn een aantal soorten van de Rode lijst bekend, zoals graspieper, spotvogel en grote lijster. Het plangebied is mogelijk geschikt als broedbiotoop voor deze rode lijst soorten. Nesten van de te verwachten algemene en rode lijst soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

2.2.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Uit de omgeving van het plangebied zijn de vleermuissoorten Brandts vleermuis of baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger bekend (NDFF). Er bevindt zich geen bebouwing in het plangebied. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kan op voorhand worden uitgesloten.

In de middelste boom die gekapt gaat worden bevindt zich een kleine holte die mogelijk in gebruik kan zijn door een kleine vleermuissoort, zoals ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis of baardvleermuis/Brandts vleermuis. De locatie van de boom is ingetekend in figuur 3. In foto 5 is de holte weergegeven.

Figuur 3. Locatie boom met holte. Bron: Regels op de kaart

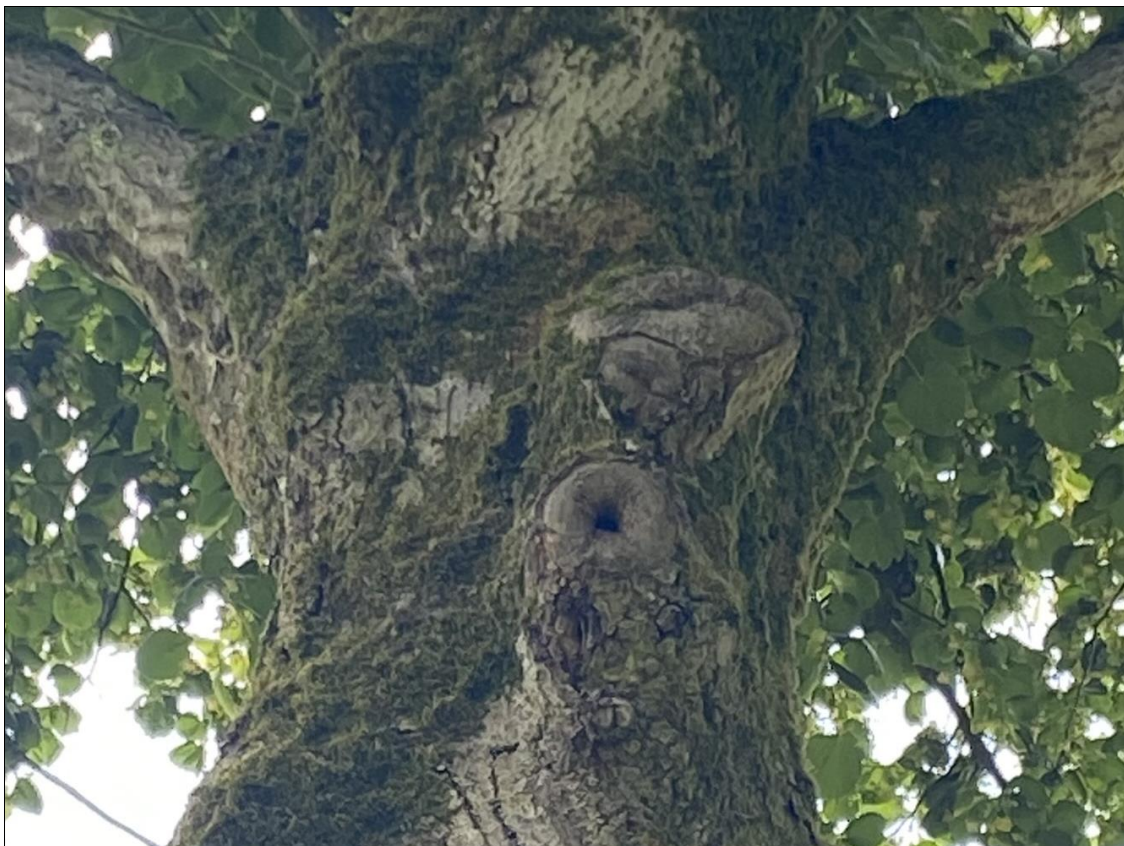

Foto 5. Holte die mogelijk geschikt voor boombewonende vleermuizen.

In het zuiden van het plangebied bevinden zich nog een aantal bomen met holtes die in gebruik zouden kunnen zijn door boombewonende vleermuizen zoals ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis. In de huidige plannen blijven deze bomen ongemoeid.

Foerageergebied

Het plangebied zal waarschijnlijk onderdeel vormen van het foerageergebied van verschillende vleermuissoorten zoals ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis/Brandts vleermuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Vliegroute

De bomen rondom het plangebied vormen tezamen met de omliggende huizen mogelijk vliegroutes voor vleermuizen.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Vergunningvrije gevallen

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals veldmuis, gewone bosmuis en gewone bosspitsmuis. De bovengenoemde grondgebonden soorten zijn in bijlage 5 van de Omgevingsverordening Drenthe aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Niet-vergunningvrije gevallen

In de directe omgeving van het plangebied zijn de niet-vergunningvrije gevallen das, eekhoorn, steenmarter, wezel en otter bekend (NDFF).

Het plangebied is vrij open en biedt daarmee geen dekking en/of foerageergelegenheid voor bunzing en wezel. Er bevinden zich grote openingen in de vegetatie langs de randen van het plangebied, waarmee de dekking niet voldoende gegarandeerd is voor deze soorten. Een bunzing of wezel kan hoogstens eens langslopen, maar het plangebied is niet geschikt als leefgebied voor deze soorten. Hermelijn wordt over het algemeen meer aangetroffen in nattere gebieden. Daarom wordt hermelijn helemaal niet verwacht, ook niet passerend. Verblijfplaatsen van kleine marterachtigen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Er is een uitgebreide hoeveelheid soorten gebieden waarbinnen steenmarter kan worden aangetroffen. Van bosrijk, tot kleinschalig landschap tot binnen de bebouwde kom. Daarbij heeft steenmarter voor verblijfplaatsen wel gelegenheid nodig om in te kunnen verblijven. Dat kunnen verlaten schuurtjes of zolders zijn, takkenrillen, hout- en steenhopen of andere holtes. Deze zijn binnen het plangebied niet aanwezig, waarmee de aanwezigheid van deze soort op voorhand kan worden uitgesloten.

Otter heeft bredere watergangen nodig met helder water om op vis te kunnen jagen. Dit biotoop is niet in of om het plangebied aanwezig. Het voorkomen van otter binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

Eekhoorn leeft in bossen en parken en heeft volwassen bomen nodig. De lindes langs de randen bieden hierin niet voldoende om te kunnen dienen als functioneel leefgebied. Ook zijn geen nesten waargenomen. Het voorkomen van eekhoorn binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

Das leeft in structuur- en bosrijke omgeving. Dit is niet aanwezig in het plangebied. Ook zijn geen foerageersporen of latrines aangetroffen. Het voorkomen van das binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

2.2.5 Amfibieën

Vergunningvrije gevallen

Er bevindt zich geen geschikt voortplantingsbiotoop voor amfibieënsoorten in het plangebied, vanwege de afwezigheid van oppervlaktewater. Het ruigere middengedeelte van het grasveld kan eventueel landhabitat vormen voor soorten zoals gewone pad en bruine kikker, maar dat is niet waarschijnlijk, vanwege de dichte begroeiing. Wel is er veel voedsel te vinden in de vorm van insecten. Deze soorten zijn in bijlage 5 van de Omgevingsverordening Drenthe aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Niet-vergunningvrije gevallen

Uit de omgeving van het plangebied zijn de niet-vergunningvrije amfibieënsoorten boomkikker, kamsalamander, rugstreeppad en vuursalamander bekend (NDFF). Vanwege de afwezigheid van permanent oppervlaktewater bevindt zich geen geschikt voortplantingsgebied voor niet-vergunningvrije amfibieënsoorten binnen het plangebied.

Boomkikker leeft in gebieden met bos en struweel en plant zich voort in visvrije, zonnig gelegen en matig voedselrijke wateren met een goed ontwikkelde oever- en watervegetatie. Kamsalamander en vuursalamander stellen hoge eisen aan hun biotoop, zoals de aanwezigheid van stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie of voedselarme vennen in een bosrijke omgeving. Rugstreeppad heeft het voortplantingswater in ondiepe, snel opwarmende en soms zelfs droogvallende plasjes. Daarnaast heeft deze soort los en goed vergraafbaar zand nodig voor het landhabitat. Deze biotopen zijn niet aanwezig binnen het plangebied.

Het voorkomen van boomkikker, kamsalamander, rugstreeppad en vuursalamander en overige niet-vrijgestelde amfibieënsoorten binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

2.2.6 Dagvlinders

Er is één waarneming in de directe omgeving bekend van grote weerschijnvlinder en twee waarnemingen van grote vos (NDFF). Grote weerschijnvlinder komt voor in oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. Grote vos is een vlindersoort die veel zwervend wordt aangetroffen. Deze vlindersoort leeft in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Ook zwervende individuen worden vooral in een bosrijke omgeving gevonden. De vlinders zijn vooral te vinden op warme, zonnige, open maar beschutte plaatsen. Waardplanten zijn vooral iep, maar ook zoete kers en een aantal wilgensoorten. Deze soorten zijn niet aangetroffen in het plangebied. Hierdoor is ook de aanwezigheid van grote vos binnen het plangebied uit te sluiten.

De rode lijst soorten heideblauwtje en oranje zandoogje zijn ook bekend vanuit de directe omgeving (NDFF). Heideblauwtje komt voor in droge en natte heidegebieden. Dit biotoop is niet aanwezig, waarmee het voorkomen van deze soort op voorhand kan worden uitgesloten. Oranje zandoogje komt

vooral voor in ruige, kruidenrijke plaatsen in de halfschaduw, vaak in de buurt van struiken, struweel of bos. Dit biotoop is aanwezig binnen het plangebied. Waardplanten zijn grassen zoals kropaar, rood zwenkgras, gewoon struisgras, grote vossenstaart en kweek. Kropaar, rood zwenkgras en grote vossenstaart zijn aanwezig, waarmee het voorkomen van oranje zandoogje niet kan worden uitgesloten.

2.2.7 Libellen

In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van beekrombout en noordse winterjuffer bekend (NDFF). Alle libellen hebben oppervlaktewater nodig om zich in te kunnen voortplanten. Dit is niet aanwezig binnen of direct rondom het plangebied. Voortplanting van beekrombout en noordse winterjuffer binnen het plangebied kan worden uitgesloten. Noordse winterjuffer is echter een soort die overwintert als imago (volwassen exemplaar), in tegenstelling tot de meeste libellen die als ei of larve in het water overwinteren. Noordse winterjuffer gebruikt hiervoor beschutte plaatsen in heidevelden, velden van pijpenstrootje, halfopen (moeras)bossen met ondergroei van pijpenstrootje. Dit is niet aanwezig binnen het plangebied, waarmee ook overwinteringsgebied van deze soort op voorhand kan worden uitgesloten.

2.2.8 Overige beschermde soortgroepen

Het voorkomen van soorten van overige beschermde soortgroepen zoals vissen, reptielen en overige ongewervelden kan worden uitgesloten. In de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen uit deze soortgroepen bekend (NDFF). Het plangebied biedt deze soorten ook geen geschikte verblijfplaatsen. De aanwezigheid van overig beschermde soorten wordt niet verwacht.

2.2.9 Overige soortgroepen van Rode lijsten

Uit de omgeving van het plangebied zijn de bijensoort heidehommel, overige insecten, meerdere schimmels en korstmossen en een mos (smaragdmos) van de Rode lijsten bekend (NDFF). Heidehommel wordt niet verwacht binnen het plangebied. Dit is een zeer zeldzame soort die voorkomt in heidegebieden. Sommige schimmels, korstmossen en overige insecten kunnen mogelijk voorkomen binnen het plangebied.

2.3 Toetsing

2.3.1 Vaatplanten

Negatieve effecten op beschermde plantensoorten kunnen uitgesloten worden. Mogelijk kunnen enkele soorten van de rode lijst binnen het plangebied voorkomen. Aan de zorgplicht kan worden voldaan door te vergraven grond met zaadbank in het gebied te behouden of om hiermee nieuw gebied aan te leggen in de directe omgeving.

2.3.2 Vogels

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Er worden geen negatieve effecten op nesten van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is verwacht, omdat deze niet binnen het plangebied aanwezig zijn.

Voor de overige vogelsoorten, inclusief de rode lijst soorten, geldt dat het vernietigen of verstoren van in gebruik zijnde nesten bij wet verboden is. Dit kan worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De meeste vogels broeden tussen half maart en half juli, maar ook in de periode half februari tot eind september kunnen broedgevallen voorkomen.

Foerageergebied

Het kruiden- en insectenrijke grasland in het midden van het plangebied functioneert als foerageergebied voor de huismussen die in de daken van de omringende woningen broeden. Als gevolg van de plannen zal dit foerageergebied verdwijnen. In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig, waarmee geen negatieve effecten op de lokale huismuspopulatie zal ontstaan.

2.3.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

De boom in het midden van het plangebied (zie figuur 3, p. 10) bevat een holte die mogelijk geschikt voor een vleermuissoorten zoals ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis of baardvleermuis/Brandts vleermuis. Om hier meer zekerheid over te verkrijgen dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd.

De bomen met holtes die meer in het zuiden van het plangebied staan zullen bij de huidige plannen ongemoeid blijven. Door het verlichten van een vleermuisverblijfplaats kan deze ongeschikt worden. Daarom dient lichtuitstraling op deze holtes te worden voorkomen tijdens en na de werkzaamheden.

Foerageergebied

Het plangebied zal naar verwachting na uitvoering van het plan niet ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die boven open gebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig.

Vliegroute

De bomen rondom het plangebied vormen tezamen met de woningen mogelijk vliegroutes voor vleermuizen. Als de lindes worden gekapt wordt de functie van het lijnvormig element overgenomen door de naastgelegen woningen. Wel moet lichtuitstraling tijdens en na de werkzaamheden op de bomen worden voorkomen, aangezien dat een vliegroute ongeschikt kan maken.

2.3.4 Grondgebonden zoogdieren

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene en rode lijst soorten vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals benoemd in de Omgevingsverordening provincie Drenthe. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel gelden voor deze soorten de zorgplichten van de Omgevingswet.

NIET-VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

Het plangebied is niet geschikt als leefgebied voor das, bunzing, wezel, eekhoorn of otter. Negatieve effecten op deze soorten kunnen op voorhand uitgesloten worden.

Bunzing en wezel kunnen mogelijk het plangebied passeren, maar verblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten. Negatieve effecten zullen niet optreden op deze soorten.

2.3.5 Amfibieën

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieënsoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals aangewezen in de Omgevingsverordening provincie Drenthe. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplichten van de Omgevingswet.

Niet-vergunningvrije gevallen

Het voorkomen van voortplantingsbiotoop of landbiotoop van niet-vergunningvrije amfibieën binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten. Negatieve effecten op deze soorten als gevolg van de werkzaamheden kunnen worden uitgesloten.

2.3.6 Overige beschermde soortgroepen

Negatieve effecten op soorten van overig beschermde soortgroepen (vissen, reptielen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden) kunnen worden uitgesloten.

2.3.7 Overige soortgroepen van Rode lijsten

Met betrekking tot eventueel aanwezige rode lijstsoorten (overige insecten, mossen, korstmossen en schimmels) worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of verminderen en aan de specifieke zorgplicht te voldoen. Dit kan bijvoorbeeld door te vergraven grond in het zoekgebied te houden, het maaien van vegetatie buiten de bloeiperiode en het in het gebied houden van gekapt hout.

3 Gebiedsbescherming

3.1 Wet- en regelgeving

Voor onderhavig plangebied is de onderstaande wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant.

3.1.1 Natura 2000-gebieden

Sommige activiteiten kunnen gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder Natura 2000-activiteiten⁵ en activiteiten met mogelijke verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura-2000 gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied. In het Besluit activiteiten leefomgeving (afdeling 11.1) zijn deze activiteiten verder uitgewerkt. Relevant is dat het hierbij gaat om activiteiten die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben. Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

SPECIFIEKE ZORGPLICHT

Er geldt een specifieke zorgplicht voor activiteiten die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben (artikel 11.6 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een dergelijke activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben met het oog op de natuurbescherming (paragraaf 11.1.2 Bal), maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten (artikel 11.6, lid 2 Bal). Daarbij moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

VERGUNNINGPLICHT

Voor het uitvoeren van een Natura 2000-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Omgevingswet (artikel 11.6) nodig.

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

In het Besluit activiteiten leefomgeving zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om Natura 2000-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening of een ministeriële regeling (artikelen 11.18 tot en met 11.21 Bal).

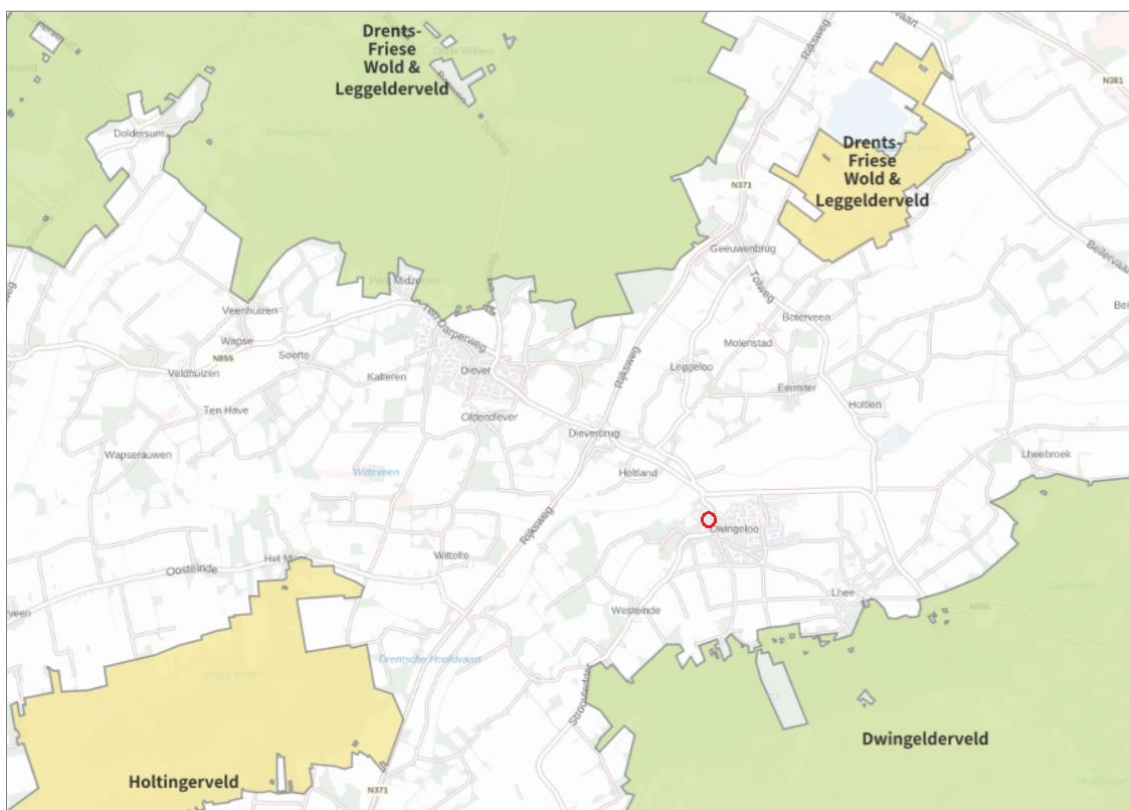
⁵ Voor het begrip Natura 2000-activiteit, zie bijlage bij Omgevingswet artikel 1.1.

3.1.2 Natuur Network Nederland

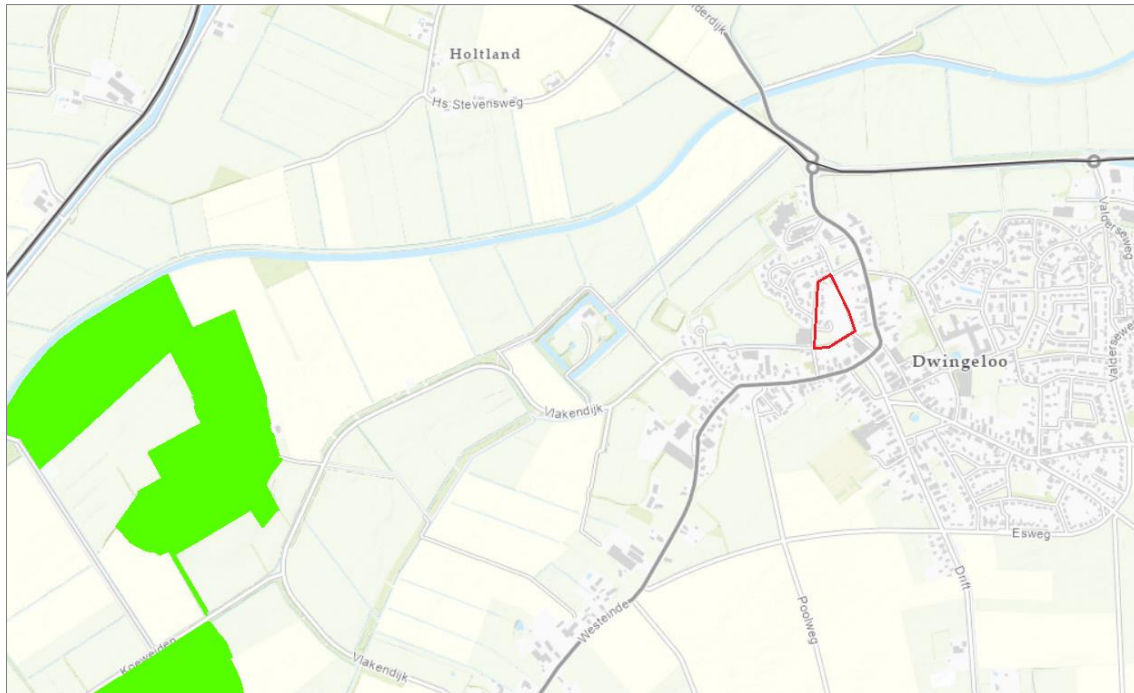
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN en de bijbehorende natuurverbindingen is voor de provincie Drenthe uitgewerkt in de provinciale omgevingsverordening provincie Drenthe.

3.2 Inventarisatie

De gronden van het plangebied zijn niet aangewezen als beschermde gebieden. Het plangebied ligt op 1,6 km ten noorden van het 'Dwingelderveld', op 3,2 km ten zuidoosten van het 'Drents Fries Wold & Leggelderveld' en op 5,1 km van het 'Holtingerveld' (figuur 4). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 1,6 km ten westen van het plangebied (figuur 5).

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rode cirkel) t.o.v. N2000-gebieden. Bron: AERIUS Calculator

Figuur 5. Plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het NNN (groen). Bron: Kaartportaal Drenthe

3.3 Toetsing

3.3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in of direct aan de Natura 2000-gebieden 'Dwingelderveld', 'Drents Fries Wold & Leggelderveld' of het 'Holtingerveld'. Hierdoor kan alleen sprake zijn van effecten door externe werking. Het plangebied wordt van de Natura 2000-gescheiden door bebouwing, agrarisch gebied en wegen. Hierdoor kunnen negatieve effecten zoals verstoring door licht of geluid worden uitgesloten.

Tijdens de aanleg- en gebruiksfase kan wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening worden uitgevoerd. Hieruit zal blijken of er sprake is van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden.

3.3.2 NNN en overig provinciaal beschermd natuurgebied

Het plangebied ligt op grote afstand van NNN-gebied. Hierdoor ontstaan er geen negatieve effecten op het meest dichtbij gelegen NNN.

4 Beschermde houtopstanden

4.1 Wet- en regelgeving

De Omgevingswet (artikel 4.3) geeft aan dat bij algemene maatregel van bestuur (lees: het Bal) regels worden gesteld die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, waaronder het vellen en beheren van houtopstanden (artikel 4.3, lid 1, sub o Omgevingswet). In het Bal is een regeling opgenomen voor houtopstanden, hout en houtproductie (afdeling 11.3 Bal). Voor het kappen van houtopstanden geldt een algemene meldplicht (artikel 11.126 Bal) en een herplantingsplicht (artikel 11.129 Bal). In artikel 11.111, lid 2 Bal zijn verschillende uitzonderingen voor de meld- en herplantingsplicht opgenomen. Het Bal beschermt dan ook met name bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwingscontour houtkap, zoals bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De bebouwingscontour houtkap is vastgelegd in het omgevingsplan en sluit aan op stedelijk gebied.

4.2 Inventarisatie en toetsing

De bomen die worden gekapt bevinden zich binnen de bebouwingscontour houtkap, waarmee het indienen van een kapmelding bij de provincie Drenthe niet aan de orde is.

5 Conclusie

5.1 Samenvatting

Voor dit plan is een veldbezoek uitgevoerd op 11 juni 2025. Daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens kan worden geconcludeerd dat aanvullende stappen nodig zijn met betrekking tot soorten. Tevens moeten de zorgplichtmaatregelen in acht worden genomen. Met betrekking tot gebiedsbescherming dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd om te controleren op een toename van stikstofdepositie in de nabijheid gelegen Natura 2000-gebieden. In tabel 1 is een overzicht van de te nemen vervolgstappen opgenomen. Deze vervolgstappen worden verder toegelicht in volgende paragrafen.

Tabel 1. Overzicht vervolgstappen. Voor uitleg en specifieke soorten zie paragraaf 5.2.

Soortbescherming	Vervolgstappen nodig?
Vaatplanten	Nee, wel rekening houden met rode lijstsoorten
Vogels	Nee, alleen rekening houden met het broedseizoen
Vleermuizen	Ja, nader onderzoek en lichtuitstraling voorkomen
Grondgebonden zoogdieren	Nee, alleen zorgplichtmaatregelen
Amfibieën	Nee, alleen zorgplichtmaatregelen
Overige soorten	Nee, alleen zorgplichtmaatregelen
Gebiedsbescherming	
Natura 2000-gebieden	Ja, AERIUS-berekening

5.2 Soortenbescherming

Vogels

Negatieve effecten op overige broedende vogels worden bij voorkeur voorkomen door buiten het broedseizoen te werken, dus buiten de periode (half februari) half maart tot half juli (eind september). Het is ook mogelijk vóór het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig het plangebied voorafgaand aan de start te laten inventariseren op broedgevallen door een broedvogeldeskundige. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Vleermuizen

Als gevolg van de plannen gaat mogelijk een vleermuisverblijfplaats verloren. Om hier meer zekerheid over te verkrijgen moet een nader onderzoek worden uitgevoerd.

Om verstoring van eventueel aanwezige vliegroutes van vleermuizen te voorkomen moet in de realisatie- en gebruiksfase gebruik worden gemaakt van naar beneden gerichte lichtarmaturen die strooilicht op de bomenrijen rondom het plangebied voorkomen.

5.2.1 Zorgplichtmaatregelen

Voor andere beschermde soorten of rode lijstsoorten is geen omgevingsvergunning nodig, mits bij uitvoering van de werkzaamheden de zorgplichten van de Omgevingswet in acht wordt genomen. Een aantal soorten van de rode lijst planten, vlinders (oranje zandoogje), overige insecten, mossen, korstmossen en schimmels kan niet worden uitgesloten. De zorgplicht kan worden uitgevoerd door maaisel en de te vergraven bodem inclusief zaadbank te behouden en opnieuw te gebruiken. Dit wordt bij voorkeur gedaan naast/rondom het aan te leggen waterretentiegebied in de zuidwesthoek van het plangebied.

5.3 Gebiedsbescherming

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van beschermde Natura 2000-gebieden kunnen nog niet worden uitgesloten. Een AERIUS-berekening moet uitwijzen of de stikstofdepositie al dan niet boven de 0.00 mol N/ha/jaar uitkomt. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid

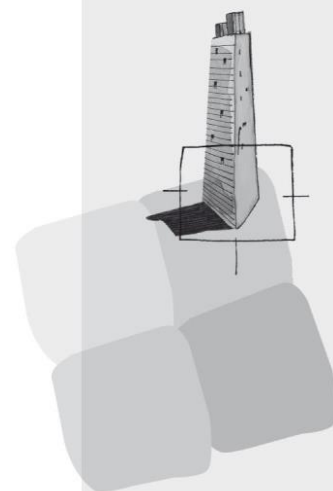
5.4 Houtopstanden

Het plan leidt tot niet aantasting van beschermde houtopstanden. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Drenthe is niet nodig.

Colofon

Projectnummer

P003490

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart NZ 48-50
9401 GN Assen

T 0592-31 62 06

E info@bugelhajema.nl

W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort